

Talven kasvit

AIHE: Tutkin ja toimin ympäristössäni (EOPS 2014)

IKÄLUOKKA: esiopetusikäiset, sopii myös 1. vuosiluokalle

TAVOITTEET: Opetuskokonaisuuden **käsitteellisiin** tavoitteisiin kuuluu metrin käsitteeseen tutustuminen ja ymmärryksen syntyminen metristä mittayksikkönä. Lisäksi tavoitteena on talven luonnosta löytyvien kasvien tunnistaminen ja niiden nimeäminen kuvaa apuna käyttäen. Tavoitteena on myös, että oppilaalle muodostuu ymmärrys kasviruudun merkityksestä luonnontieteelliselle työskentelylle. Työskentelyn tavoitteisiin kuuluu myös omasta työskentelystä raportoinnin harjoittelu keskustelemalla. Opetuskokonaisuuden **menetelmällisiin** tavoitteisiin kuuluu ympäröivän luonnon konkreettinen havainnointi leikillisen kilpailun kautta. Talven kasveihin tutustutaan kasviruudun valmistamisen avulla yhdessä parin kanssa. Kasvien tuntemusta harjoitellaan myös pelillisyyden avulla. Lisäksi tavoitteena on, että oppilas osaa jatkaa luovasti työskentelyään kasviruudun pohjalta kehittämällä samalla omaa kuvataiteellista ilmaisuaan. Oppilaat tutustuvat iPadeihin, ja taltioivat työnsä näillä.

TARVIKKEET: Opetuskokonaisuuden aikana tarvitaan oppilaiden lukumäärän verran metrin mittaisia rimoja, kasvikortit ja pussukan näille bingoa varten, narua (värikästä), keppejä luonnosta, kasviruudukot oppilaille, vesiliukoisia tusseja sekä iPadeja.

KESTO: 3 x 45 min

ESIVALMISTELUT: Ennen opetuskokonaisuuden toteuttamista opettajan kannattaa laminoida kasvikortit ja oppilaiden kasviruudukot käyttöä varten. Myös metrin mittaiset rimat on valmistettava esimerkiksi puutyöluokassa tai hankittava ne jostain valmiina. Opettajan kannattaa myös leikata narusta valmiiksi 4 metrin mittaisia pätkiä kasviruudukon toteuttamista varten. Koteihin kannattaa ottaa myös yhteyttä ennen opetuskokonaisuuden toteuttamista, jotta kotona osataan varautua säänmukaisin varustein ulkona opiskeluun.

MILLAISIIIN ASIOIHIN ERITYISESTI KIINNITETTÄVÄ HUOMIOITA: Opetuskokonaisuuden toteuttamispaikka kannattaa valita tarkoin jo etukäteen, niin että se palvelee mahdollisimman hyvin tavoitteiden toteutumista. Opetuskokonaisuuden työskentely on hyvin toiminnallista, joten ohjeistukseen kannattaa kiinnittää huomiota. Lumen määrän selvittäminen ja arviointi kannattaa myös ottaa

huomioon opetuskokonaisuuden toteuttamisajankohtaa päätettäessä. Lapset työskentelevät koko ajan aika vapaasti lähiympäristössä, joten etukäteen kannattaa miettiä tarvitseeko aluetta rajata jotenkin ja kuinka saa lapset koottua yhteen paikkaan tehokkaasti. Opettajan kannattaa myös havainnoida paikkaa, jonne lapset päättävät rakentaa kasvihuudun, jotta se olisi sellainen että sieltä olisi mahdollista löytää oikeita kasveja.

KUVAUS TOTEUTUKSESTA: Opetuskokonaisuus aloitetaan siirtymällä lähiympäristöön, jonne kaikki tarvittavat materiaalit otetaan mukaan. Työskentely aloitetaan kartoittamalla lasten ennakkokäsitystä metrin mittayksiköstä. Opettaja konkretisoi käsitettä esittelemällä metrin mittaisen riman oppilaille. Tämän jälkeen opettaja antaa jokaiselle oppilaalle oman riman, ja oppilaiden tarkoituksena on lähteä etsimään lähiympäristöstä metrin mittaisia asioita riman avulla mitaten. Työvaihe toteutetaan pienen kilpailun avulla, ja oppilaiden tehtävänä on laskea kuinka monta metrin mittaista asiaa he luonnosta löytävät. Tehtävä puretaan tarkastelemalla oppilaiden löytämiä asioita. Opettaja pyytää myös oppilaita muodostamaan esimerkiksi 2 metriä tai 6 metriä rimoista, jolloin oppilaiden täytyy tehdä yhteistyötä keskenään.

Seuraavaksi siirrytään tarkastelemaan talven luontoa ja siellä eläviä kasveja kasvukorttien avulla. Oppilaat kootaan pieneen piiriin/puoli kaareen, ja opettaja nostaa ”taikapussista” yhden kortin kerrallaan ja pyytää oppilaita kertomaan mikä kasvi on kyseessä (mustikka, puolukka, jäkälä, sammal, koivu, mänty, kuusi, kanerva, heinä). Opettaja antaa vihjeitä oppilaiden tunnistamisen helpottamiseksi. Kun kortissa oleva laji on tunnistettu, havainnoidaan löytyisikö sitä kasvamasta lähimaastosta. Oppilaiden omakohtaisia kokemuksia näiden kasvien parissa on myös hyvä kysellä opetustuokion yhteydessä. Tämän jälkeen opettaja demonstroi kuinka luontoon rakennetaan kasvihuutu (metri x metri) eläytyen biologin asemaan, ja kertomalla ja kyselemällä myös oppilailta mitä hyötyä kasvihuudusta on biologille. Tarkoituksena on, että oppilaat tekevät pareittain omat kasvihuutunsa, itse valitsemaansa paikkaan narun ja luonnosta hakemiensa keppien avulla. Oppilaille jaetaan myös kasvihuudukot ja tussit, ja oppilaiden tehtävänä on etsiä kasvihuudustansa mahdollisimman paljon kasvihuudukon kasveja ja merkata rastilla löytyneet kasvit kasvihuudukkoon. Lopuksi kierretään jokaisen parin kasvihuudukko ja lapset saavat kertoa mitä kasveja he ovat löytäneet omasta kasvihuudusta.

Seuraavaksi vuorossa on Talven luonto –bingon pelaaminen. Opettaja kasaa oppilaat jälleen kasaan, ja huolehtii että jokaisella oppilaalla on oma kasvihuudukkonsa peliä varten. Tarkoituksena on, että

opettaja nostaa taikapussista yhden kasvikortin kerrallaan ja näyttää sen oppilaille. Bingoa pelataan niin, että oppilaat merkitsevät kasviruudukkoon kyseisen kasvin kohdalle rastin (edellisen tehtävän rastit täytyy pyyhkiä esimerkiksi talouspaperilla, ennen bingon pelaamista). Tätä voidaan toistaa useamman kerran, ja aina bingon tullen käydään läpi ne kasvit, joilla bingo voitettiin.

Viimeiseksi oppilaat palaavat pariensa kanssa tekemilleen kasviruuduilleen. Oppilaiden tehtävänä on muuttua taiteilijoiksi, ja heidän kasviruudukon narut ovat muuttuneet taulunkehyksiksi. Oppilaat saavat suunnitella taideteoksen kehyksen sisään talven luonnon kasveja apuna käyttäen. Kun taideteokset ovat valmiita, oppilaat taltioivat ne iPadien avulla kuvaamalla, jotta näiden parissa voidaan jatkaa esimerkiksi vielä kuvaamataidossa. Valmiit taideteokset kierretään yhteisesti läpi, ja keskustellaan niiden sisällöstä ja mitä tarvikkeita taideteoksen rakentamiseen on tarvittu.

LISÄTIETOJA: Opetuskokonaisuus toteutetaan kokonaan ulkona. Opetuskokonaisuuden toteuttaminen vaatii iPadeja 1per/ työpari.

LIITTEET: Kasvikortit, Talven luonto – bingo pohja

TALVEN LUONTO-BINGO

KUU-SI

PUO-LUK-KA

KA-NER-VA

MÄN-TY

MUS-TIK-KA

HEI-NÄ

SAM-MAL

KOI-VU

JÄ-KÄ-LÄ